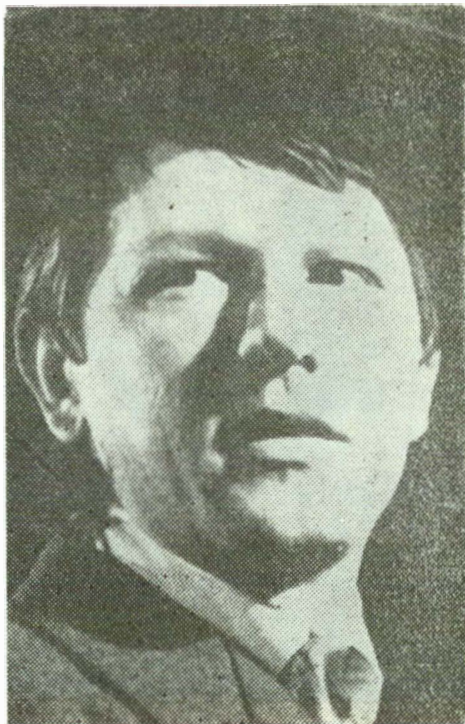

DUMITRU PALADE

Dumitru Palade a debutat la Teatrul Municipal din Ploiești, în perioada directoratului lui Toma Caragiu, și a rămas credincios acestei instituții, unde a întâlnit o atmosferă stimulatoare. „Am parcurs drumul unui om care urcă un munte, trecînd prin anotimpuri — prin iarnă ca și prin primăvară. Astăzi muncesc alături de tineri și mai puțin tineri, colegi buni, într-o colaborare care ne îngăduie tuturor să ne punem în valoare posibilitățile, și păstrez recunoștința aceluia care m-au îndrumat și ajutat în anii începuturilor“. În intervalul celor 30 de ani, a interpretat peste o sută de roluri, printre care Silvio (*Slugă la doi stăpîni* de Goldoni); Moruzov (*Vinovați fără vină* de Ostrovski); Sylvestre (*Vicleniile lui Scapin*) și rolul titular din piesa *George Dandin* de Molière; Ipistatul și, altă dată, Pampon (*D'ale carnavalului* de I. L. Caragiale);

Capulet (*Romeo și Julieta* de Shakespeare); Pylade (*Andromaca* de Racine); Căpitanul Spavento (*Bertoldo la Curte* de M. Dursi); Colenatti (*Reșeta Makropoulos* de Karel Čapek); Aune (*Stilpii societății* de Ibsen); Viceregele Portugaliei (*Tragedia spaniolă* de Thomas Kyd); Pietro Gralla și Nicola (în două montări diferite — *Act venețian* de Camil Petrescu); Ionel (*Tache, Ianke și Cadir* de V. I. Popa); Ciocilteu (*Indrăzneala* de Gh. Vlad); N. D. Cocea (*Adio, Majestate!* de Al. Voitin); Aristodem (*Diogene, ciinele* de Dumitru Solomon); Horea (*Urme pe zăpadă* de Paul Everac); Papuc (*A treia țepă* de Marin Sorescu) ș.a. În Festivalul național „Cîntarea României“ i s-au decernat două premii de interpretare; de asemenea, a fost distins la Gala recitalurilor dramatice de la Bacău. A apărut pe genurile mai multor filme: *Străzile au amintiri*, *Bielul Ioanide*, *Petrolul, aurul și ardelenii*, *Un echipaj pentru Singapore*, precum și în serialul *TV Lumini și umbre*. Actor cu deosebită forță de interiorizare, impresionant prin capacitatea de mîlădere potrivit cu personajul, cu un timbru aparte al vocii, el a dăruit fiecăruia dintre personajele interpretate un fond de autenticitate umană, de seriozitate, de maturitate profesională.

„Alături de colegii din distribuția la *Moartea unui artist* de Iloria Lovinescu, sub conducerea tinerei și talentatei regizoare Ludmila Szekely-Anton și a scenografului Constantin Russu, pregătesc rolul Manole Crudu. Încerc, ca și eroul meu, o experiență de răscruce. Puternic, flămînd de viață, temperament sanguin, creator absorbit de arta sa, sculptorul Manole Crudu s-a concentrat asupra operei, i s-a consacrat exclusiv, înclinîndu-se că nu i-au mai rămas disponibilități sufletești pentru cei din jur: egocentrismul creatorului are uneori la el chiar chipul egoismului, al indiferenței față de cei apropiați — fiii săi, femeia care l-a iubit. Abia în amurgul vieții, bolnav, silit să-și întrerupă lucrul, Manole descoperă că are nevoie de oameni, de comunicare. Acum începe pentru el un nou drum anevoios al cunoașterii — în sfera omenescului simplu și a trăirilor esențiale. În clipele de derută, de spaimă, prin care trece, cînd realitatea i se înfățișează în forme stranii și tulburătoare, i se pare că nu mai găsește nici un punct de sprijin. Urmează, cîstigate cu un efort altcum istovitor decît loviturile cu dalta în piatră, echilibrarea, înseninarea. Umanizarea, în fond. Nu prea îmi place să teoretizez și aș vrea să închei aci, spunînd că acest rol — fie-mi îngăduită comparația — este ca un bloc de marmură de Carrara, din care se poate dezghioa o capodoperă — sau nimic“.

Sebastian Papaiani și-a început activitatea la Teatrul de Stat din Sibiu, unde a debutat cu rolul Băseuță din comedia **Băieții veseli** de H. Nicolaide, în regia lui Radu Stanca, și unde s-a afirmat de îndată, grație unei cuceritoare spontaneități, jocului său colorat, plin de fantezie, de vervă. Dintre rolurile interpretate pe scena sibiană, mai notăm: **Basarab** (**Croitorii cei mari din Valahia** de Al. Popescu); **Costache** (**Costache și viața interioară** de Paul Everac); **Cloten** (**Cymbeline** de Shakespeare). La Teatrul Giulești, unde s-a transferat în 1972, a jucat în **Răzbunarea suflerului** de V. I. Popa (**Pompierul II**); **Liola** de Pirandello (rolul titular); **Steaua fără nume** de Mihail Sebastian (**Miroiu**); **Opinia publică** de Aurel Baranga (**Chitlaru**); **Haina cu două fețe** de S. Stratiev (**Kirilov**); **Milionarul sărac** de Tudor Popescu (**Surdu**) ș.a. Comedia cinematografică românească îi datorează o figură emblematică — flăcăul hitru, năzdrăvan și cumsecade, în stare de boacăne, dar și de o infinită tandrețe. Cele peste cincizeci de filme în care a apărut i-au construit o popularitate care ar fi putut, la un moment dat, să-l sufocă. Dacă nu și-ar fi păstrat umorul... Stilul lui interpretativ se întemeiază pe autenticitate, naturalețe, exuberanță — calități pe care i le va solicita din plin viitorul său rol, **Figaro** din **Bărbierul din Sevilla** de Beaumarchais (regla, **Dinu Cernescu**).

„La început m-am gândit la acest rol fără prea mult optimism, și doar datorită lui **Dinu Cernescu** am ajuns în perioada «serioasă» a repetițiilor. În **Bărbierul...** **Figaro**, s-ar părea că trăiește o părticică din viața autorului, viață destul de aventuroasă: cutreieră lumea, schimbă diligențele, își bagă nasul în fel de fel de treburile; e isteț, îndrăzneț și amator de intrigi complicate, ironic până la autoironie, gata de glceavă și mereu pe buze cu o vorbă de duh care s-o stingă. Minuindu-și inteligența ca pe o floretă, **Figaro** îl ține la respect pe gentilom și-l batjocorește pe burghez, spre deliciul asistenței și fără a-și neglija vreodată propriul interes. Faptul că-și pune multiple talente în slujba lui **Almaviva**, ajutându-l să ajungă la aleasa inimii lui și să-i joace un renghi nesuferitului tutore, e în consonanță cu propriile lui impulsuri și pe deasupra îl amuză, căci e o sfidare la adresa autorității rigide și a moralei convenționale. În această etapă a agitației lui existente, veselul bărbier mai e, deocam-

dată, un petrecăreț pe cont propriu; în partitura lui nu se fac încă auzite accentele care «vor cutremura Bastilia». Preluind o parte dintre funcțiile valetului din comedia clasică (de mijlocitor între îndrăgostiți, de născocitor de **qui pro quo-uri**), **Figaro** e însă firul de nisip care-i slăbește articulațiile prea strânse, schimbându-i centrul de greutate. Idila dintre ingenuă și junele-prim trece în plan secund; cel ce captează atenția e întruchiparea spiritului liber, dezinvolt. Nimeni nu se supără cu adevărat, pentru că obrăznicia lui are haz și pentru că știe să mintă frumos. Are darul de a fi catalizator de inițiative, de a mîna acțiunile către **happy-end**. Abia mai tirziu ne va pune el pe gânduri...

Așa îl văd deocamdată pe **Figaro**. Ajutat de buna dispoziție de lucru a lui **Dinu Cernescu**, ambiționat de prea puțin buna publicitate a spectacolelor de plină acum cu această piesă, încerc să susțin personajul în datele de mai sus. Dar multe se pot schimba în timpul lucrului...”

Maria MARIN